

компетентності. Останні глумачуться основним критерієм оцінки якості лінгвістичної й іншомовної педагогічної освіти бакалаврів, а також досконалості особистості в реалізації основних професійних функцій.

Отже, з огляду на нові виклики часу щодо подальшого розвитку європейського освітнього простору, до якого тяжіє вітчизняна система вищої лінгвістичної та іншомовної педагогічної освіти, як альтернативу традиційному виду навчання нами розроблена модель модернізації професійної підготовки бакалаврів романо-германської філології на засадах нового – компетентнісного підходу, спрямованого на формування їх професійно-лінгвістичної та професійно-педагогічної компетентності. Саме остання визнана європейською педагогічною спільнотою провідним критерієм якості вищої освіти фахівців іноземних мов і присудження відповідних кваліфікацій.

Перспективи подальших розвідок убачаємо в конкретизації професійно важливих якостей бакалавра романо-германської філології як мовної особистості.

Література

1. **Вербицкий А. А.** Компетентностный подход и теория контекстного обучения / А. А. Вербицкий. – М.: Исследоват. центр проблем качества подгот. спец., 2004. – 136 с.
2. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: бібліотека з освітньої політики: [монографія] / Н. М. Бібік, Л. С. Ващенко, О. І. Локшина, О. В. Овчарук, Л. І. Парашенко, О. І. Пометун, О. Я. Савченко та ін.; під заг ред. О. В. Овчарук. – К.: К. І. С., 2004. – 112 с.
3. Компетентность человека – новое качество образования: материалы XIII Всерос. совещания; под ред. А. В. Хуторского. – М.; Уфа: Исследоват. центр проблем качества подгот. спец. – 2003. – Кн. 2. – 72 с.
4. **Кондрашова Л. В.** Высшая педагогическая школа и Болонский процесс: реалии и перспективы: [монография] / Лидия Валентиновна Кондрашова. – Кривой Рог: КГПУ, ИВИ, 2007. – 474 с.
5. **Краковская О. С.** Модель формирования организационно-управленческой компетенции бакалавров лингвистики / О. С. Краковская // Вестник Балтийского федерального университета им. И. Канта. – 2014. – Вып. 2. – С. 138–144.
6. **Цокур О. С.** Категория педагогического сознания в теории и практике профессиональной подготовки учителя: дис. ... доктора пед. наук: 13.00.04 / Ольга Степановна Цокур. – Одесса, 1998. – 464 с.
7. **Шапошников К. В.** Контекстный подход в процессе формирования профессиональной компетентности будущих лингвистов-переводчиков: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.08 / Константин Владимирович Шапошников. – Йошкар-Ола, 2006. – 226 с.

УДК 37.01.007

Оксана Коробань

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Коробань О. В. Перспективні напрямки використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі.

У статті окреслено основні тенденції інформатизації освітньої галузі в сучасних умовах. Відображено основні потреби особистості у своєму розвитку. Розглянуто основні перспективні напрями розробок і використання засобів ІКТ.

Ключові слова: інформатизація, інформаційні технології, комп'ютерні технології, освіта, навчальний процес.

Коробань О. В. Перспективные направления использования информационно-коммуникативных технологий в учебном процессе.

В статье очерчены основные тенденции информатизации образовательной отрасли в современных условиях. Отображены основные потребности личности в своем развитии. Рассмотрены основные перспективные направления разработок и использования средств ИКТ.

Ключевые слова: информатизация, информационные компьютерные технологии, образование, учебный процесс.

Koroban O. V. Perspective directions of the use of information and communication Technologies are in an educational process.

In the article the basic tendencies of informatization of educational industry are outlined in modern terms. The basic requirements of personality are represented in the development. Basic perspective directions of developments and use of facilities of IKT are considered.

Key words: Informatization, information computer technologies, education, educational process.

Будь-яка інновація йде непростим шляхом, неодмінно проходячи етапи злетів і падіння, радості успіхів і гіркоту невдач. Комп'ютерні технології навчання мають у своїй дуже короткій, але стрімко розвиваній історії, свій еволюційний шлях. Із подальшим розвитком інформаційного суспільства постійно буде актуальна потреба нових підходів, засобів і методів навчання, розроблення нових педагогічних умов для забезпечення навчального процесу в будь-якому освітньому закладі; безперервного підвищення кваліфікації та здобуття сучасної освіти фахівцями будь-якого профілю; самоосвіти і підвищення культурно-освітнього рівня людини.

Найбільш ґрунтовні дослідження інформатизації освіти здійснювали В. Биков, А. Гуржій, М. Жалдак, Ю. Жук, М. Згуровський, Г. Козлакова, А. Кудін, Н. Морзе, І. Прокопенко, С. Раков, С. Семеріков, О. Співаковський.

Аналізуючи результати наукових досліджень, можемо стверджувати, що комп'ютерні технології навчання надають можливості всім (учневі і вчителю, студентові і викладачу будь-якого освітнього закладу, просто фахівцеві, будь-кому, хто прагне саморозвитку) забезпечити високий рівень освіти, якщо звертати увагу на такі положення:

– людина сама відповідальна за свій рівень освіти, від її бажання, інтересів і прагнень залежить якість підготовки і якість життя;

– рівень успіху у вдосконаленні освітнього процесу на основі будь-яких інновацій залежить від рівня готовності педагога розуміти сутність інновацій та вміти їх застосовувати як для підвищення своєї професійної майстерності, так і для підвищення успіхів у навчанні своїх учнів;

– можливості комп'ютерних технологій навчання дозволяють за врахування перших двох умов не тільки підвищити власний рівень освіти, а й рівень розвитку та життя країни загалом.

Актуальними є питання щодо використання в навчальному процесі засобів ИКТ, які забезпечували б якість, ефективність і мобільність підготовки майбутніх фахівців, а також їх конкурентоспроможність на ринку праці.

Тема статті – дослідити стан інформатизації освіти в Україні, з'ясувати основні проблеми та визначити перспективні напрямки використання ИКТ в освіті.

Прогнозувати напрямки подальшого розвитку використання засобів ІКТ в освіті на великий відрізок часу наперед складно, оскільки дуже динамічна сама галузь розвитку інформаційних та комунікаційних технологій, постійно зростає потреба науковців і педагогів в пошуку нового в технологіях створення сучасних засобів навчання на базі ІКТ, баченні їх використання.

Важливо відзначити, що активні зусилля педагогів у пошуку нових технологій навчання, формування нової парадигми освіти на базі ІКТ повинні відображати потреби особистості у своєму розвитку, які можна представити в такій послідовності.

Потреба в нових знаннях. Визначений пріоритетним у групі особистісно-мотиваційних критеріїв – потреба в нових знаннях – підтверджує принцип зацікавленості в навчанні того, хто навчається. Комп'ютерні технології навчання дозволяють значно посилити продуктивність розумової діяльності, надають можливості розширення інформаційного поля для пошуку й одержання нових знань.

Успішність навчання. Результативність навчання, успіхи в досягненні поставлених навчальних цілей є потужним стимулом у навчанні. Незалежність, індивідуальність навчання в комп'ютерному середовищі, зняття обмеження часу і можливість вільного доступу до інформації – усе це стимулює досягнення успіхів у навчанні. Як показує аналіз анкет тих, хто навчається, критерій успішності навчання є важливим чинником застосування нових середовищ і засобів навчання.

Академічна мобільність. Традиційні технології навчання обмежують отримання освіти за програмами, інших ВНЗ. Комп'ютерні технології взаємодії і навчання знімають обмеження місця, часу і виду навчання, що дуже важливо в умовах розвитку сучасного інформаційного суспільства, є потужним стимулом розширення освіти і формування потреби безперервного підвищення як культурно-освітнього рівня, так і безперервного підвищення кваліфікації та здобуття нової спеціалізації, нового рівня освіти.

Розвиток конкурентоспроможності. В умовах сучасних ринкових відносин у підготовці фахівця дуже важливо сформувати і розвивати таку якість, як конкурентоспроможність. До складників цієї важливої професійної якості можна віднести отримання необхідного рівня знань, уміння його безперервно оновлювати, формування таких якостей особистості, які сприяють спілкуванню, умінню вести аргументовано діалог, сміливість брати на себе відповідальність за прийняті рішення. За таких умов велике значення мають комп'ютерні технології навчання. Прагнення й уміння пошуку нової інформації, її аналізу, уміння своєчасно застосовувати нове для розв'язання необхідного завдання неможливе без застосування сучасних інформаційних технологій, без підготовки спеціаліста на базі ІКТ, здатного до швидкого переучування, активізації раніше отриманих знань, та здобуття нових. Означені чинники складають основу формування та розвитку конкурентоспроможності фахівця під час підготовки в освітній установі.

Потреба в спілкуванні. Потреба у спілкуванні – один із чинників розвитку особистості. Спілкування в освітньому процесі – необхідна умова успішності навчання. Багато опонентів комп'ютерних технологій навчання як негативну рису комп'ютерних технологій навчання виокремлюють саме обмеженість, ускладненість в особистісному спілкуванні суб'єктів освітнього процесу. Спілкування в комп'ютерному середовищі, зазвичай опосередковане. Але аналіз видів діяльності, які здійснюються у комп'ютерних середовищах ті, хто навчається, показує, що саме можливість необмеженого спілкування за допомогою сучасних комп'ютерних засобів комунікації особливо приваблює молодь. Можливість висловлення своєї позиції,

можливість передачі в навчальній програмі свого варіанта розв'язання навчального завдання, – важливий чинник ефективної організації навчального процесу. Крім того, саме комп'ютерні середовища знімають обмеження на можливість спілкування з будь-якими фахівцями тих, хто навчається в інших освітніх установах і групах. Головним під час спілкування в опосередкованому комп'ютерному середовищі постає формування культури ведення діалогу, коректності та толерантності.

Формування професійної самостійності. Можливості комп'ютерних технологій навчання в питаннях формування професійної самостійності широкі: використання комп'ютерних навчальних ігор, зорієнтованих на оптимізацію діяльності з прийняття рішення, формування вмінь приймати правильне рішення або пропонувати варіанти розв'язання в складній ситуації; розвиток умінь здійснювати експериментально-дослідницьку діяльність (комп'ютерне моделювання); формування інформаційної культури, уміння здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації; розвиток різного типу мислення – наочно-дієвого, наочно-образного, інтуїтивного, творчого, теоретичного; розвиток комунікативних здібностей тощо.

Самоствердження за допомогою комп'ютерного середовища навчання засноване на принципі особистої відповідальності учня за свій рівень освіти. Сформована потреба самостійного набуття та застосування знань повинна стати життєвою необхідністю сучасної людини в безперервному підвищенні культурного й освітнього рівня.

Нові види діяльності. Пошук інформації, засвоєння нових знань формує поведінку людини в досягненні поставлених цілей. Нові види діяльності, виконувані в комп'ютерних середовищах, дозволяють формувати навички самостійної роботи учнів і спрямовані на розв'язання головного завдання педагогіки – навчити читися.

Зміна типу і форм спілкування. Комп'ютерні засоби навчання можна розглядати як особливе середовище організації розумової діяльності суб'єктів освітнього процесу. Метод комп'ютерного навчання дозволяє створювати організаційне і методичне забезпечення управління пізнавальною діяльністю учня, підвищити ефективність самостійної роботи студента та якість самоосвіти. Слід зазначити, що комп'ютерне середовище стає квазісуб'єктом освітнього процесу.

Як бачимо, вимоги, які висуваються до використання інформаційних та комунікаційних технологій в освіті, великі. Для більш повної їх реалізації необхідно безперервно аналізувати здобутки та помилки минулого періоду становлення навчання на базі ІКТ, активізувати та вдосконалювати підходи та методи досягнення раніше поставлених і нереалізованих цілей, висувати нові цілі й підходи до розв'язання завдань. Основними перспективними напрями розроблення і використання засобів ІКТ є:

1) необхідність пошуку нових алгоритмів створення електронних освітніх ресурсів і, передовсім, що набули широкого поширення електронних гіперпосилань навчальних посібників;

2) створення комплексів навчально-методичних матеріалів з умовою ефективного використання в навчальному процесі всього спектра програмного забезпечення, наявного в розпорядженні навчального підрозділу (як придбаного, так і розповсюдженого за вільними ліцензіями);

3) розроблення й реалізація методології й технології розширення єдиного інформаційного простору освітнього закладу на основі використання інтегрованої бази певного регіону, країни (реалізація електронного документообігу, електронних особових кабінетів користувачів системи, інтеграція даних з мережевими освітніми

технологіями, збільшення обсягу даних на сайті установи тощо);

4) створення автоматизованих віртуальних лабораторних практикумів віддаленого доступу з використанням як локальної мережі освітнього закладу, так і глобальної мережі Інтернет; математичні моделі та прикладні програми навчального призначення, призначені для автоматизації трудомістких розрахунків, оптимізації, дослідження властивостей об'єктів і процесів на комп'ютерних моделях; тренажери, імітаційні системи, віртуальні середовища, забезпечувати їх ефективне використання в навчальному процесі;

5) продовжувати роботу з розвитку системи експертизи якості створюваних електронних освітніх ресурсів та оцінки ефективності застосування комп'ютерних технологій загалом;

6) створювати спільні (виробничі, міжвузівські, регіональні, міжнародні) центри та лабораторії щодо впровадження інформаційних технологій у різні предметно-орієнтовані сфери діяльності та розроблення інтегрованих науково-освітніх проектів;

7) проводити дослідження з оцінювання впливу застосування ІКТ, засобів мультимедійних технологій, що використовуються під час розроблення комплексів навчально-методичних матеріалів, на ефективність навчання і вплив означених засобів і технологій на розвиток особистості учня.

У статті виокремлено тільки першочергові, напрямки роботи щодо забезпечення науково-обгрунтованого й ефективного використання інформаційних та комунікаційних технологій в освіті. Відзначимо, що необхідність пошуку й розвитку нових технологій навчання – процес безперервний і зумовлений не лише соціальними потребами розвитку особистості в сучасному інформаційному суспільстві, але потребами реорганізації системи освіти і, як наслідок, розвитку країни загалом.

УДК 378.633:377.1

Руслан Кубанов

УДОСКОНАЛЕННЯ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ В УМОВАХ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ

Кубанов Р. А. Удосконалення якості професійної підготовки майбутніх фахівців економічних спеціальностей в умовах кредитно-модульної системи навчання.

У статті розглянуто різні можливості щодо удосконалення якості професійної підготовки майбутніх фахівців економічних спеціальностей в умовах кредитно-модульної системи навчання. Визначено сутність поняття «якість професійної підготовки майбутніх фахівців економічних спеціальностей». Окреслено головні елементи змісту кредитно-модульної організації навчання з метою подальшого використання у практичній діяльності викладача вищої школи.

Ключові слова: студенти, професійна підготовка, кредитно-модульна система навчання, якість професійної підготовки майбутніх фахівців економічних спеціальностей.

Кубанов Р. А. Усовершенствование качества профессиональной подготовки будущих специалистов экономических специальностей в условиях кредитно-модульной системы обучения.

В статье рассматриваются различные подходы относительно усовершенствования качества профессиональной подготовки будущих специалистов